

ISSN 0204-5710

ИНСТИТУТ ПО
МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

ПРИ БЪЛГАРСКАТА
АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

БЮЛЕТИН

ЗА ВРЕМЕТО
К СЪСТОЯНИЕТО
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

21 - 31. I. 1991 г.

и януари

София 1991 г.

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

Месечната прогноза на ИМХ за януари 1991 г. е събъдната /средна събъдващост 74% при 33% обезпеченост на климатичната прогноза и 92% при 50% обезпеченост на климатичната прогноза/. Малки отклонения от прогнозата има за средната температура в Южна България и за динамиката на времето в края на месеца.

Средната събъдващост на агрометеорологичната прогноза за януари, относно развитието на земеделските култури, презимуването им, водните запаси в почвата и хода на полските работи е 84%.

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА. От 21 до 23.I нашата страна се намираше под влияние на антициклон, чийто център почти стационираше над Балканския полуостров. Времето беше предимно слънчево. Минималните температури се понижиха до -12°C . Същевременно с рушенето на този частен антициклон се изгради нов с център над Великобритания. В неговата челна част и тилната - на дълбок и обширен циклон над ЕТСС, на 24 и 25.I над страната премина студен фронт. Той се прояви с временно усилване на вятъра, увеличение на облачността и слаби валежавания от сняг само на изолирани места.

На 26 и 27.I при слънчево време температурите слабо се повишиха и максималните достигнаха до 11°C .

На 28 и 29.I зародили се плитък циклон над Северна Африка премина през южните райони от Италия и Гърция - към Турция. В неговата челна част се пренасяше топъл въздух. В съчетание с прониквания от североизток студен въздух в челната част на антициклиона на север, над страната се създаде валежна обстановка. На много места превалила слаб сняг, а в югоизточните райони - слаб дъжд. Валежните количества не бяха значителни, но все пак дебелината на снежната покривка в Югозападна България достигна до 13 см. Главно максималните температури слабо се понижиха.

На 30 срещу 31.I нахлу студен арктичен въздух от североизток в челната част на антициклон и тилната - на циклон. На места превалила слаб сняг, вятърът се усили и температурите значително се понижиха.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА. През първите дни на периода средноденонощните температури бяха предимно между -2 и -7°C /с 2 до 5°C по-ниски от нормалните/. Впоследствие температурите се повишиха и в периода 26 - 29.I средноденонощните бяха между -2 и 3°C - с 1 до 4°C над нормата. В края на десетдневието температурите значително се понижиха и на 31.I средноденонощните температури бяха между -8 и -13°C .

Средните десетдневни температури са между -1 и -4°C - в Дунавската равнина близки до нормалните, а в Южна България до 2°C по-ниски от нормалните. Най-високите температури в Северна България между 6 и 11°C бяха измерени около 26.I, а най-ниските /между -8 и -13°C , в отделни райони до -17°C / - в края на десетдневието.

3. ВАЛЕЖИ. Превалявания имаше през последните дни на десетдневието. Количество на валежа в по-голямата част на страната е предимно до 10 l/m^2 /до 50% от нормата/. По-значителни валежи има само на места в централната част на Дунавската равнина и Югозападна България - Тетевен 23, Елена и Дивля 20, Омуртаг 16, Габрово и Благоевград 16 l/m^2 .

4. СИЛЕН ВЯТЪР. Силен вятър /14 и повече m/s/ имаше на места в северозападната половина на страната около 25 и 30.I. Скоростта на вята на Черни връх достигна 18 m/s , във Видин, Алфатар и вр. Ботев - 20 m/s , на н. Калиакра - 28 m/s .

5. СНЕЖНА ПОКРИВКА. В началото на десетдневието тънка снежна покривка имаше в Северозападна България, отделни високи полета на Югозападна България и в някои места в Югоизточната част на Тракийската низина. През последните дни на десетдневието в изброяните райони тя се увеличи до 10 - 12 см. На места в останалата част на страната се образува тънка снежна покривка. В планинските райони снежната покривка имаше дебелина 15 и 80 см.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА. Превалявания от сняг имаше през последните дни на десетдневието, които възстановиха почти стопилата се снежна покривка в Северна България и образуваха снежна покривка и в Южна България. Повърхностният почвен слой без или със снежна покривка бе силно замръзнал предимно в трета или четвърта степен на дълбочина до 7 - 12, а в отделни случаи и до 15 - 20 см. Състоянието му не бе подходящо за обработки.

Съществени изменения във водните запаси на почвата през десетдневието не настъпиха.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ. Агрометеорологичните условия през десетдневието имаха типично зимен характер. Зимният покой настъпи и при есенните посеви, като незначително и краткотрайно възобновяване на вегетационните процеси при есенниците имаше около средата на периода и то само в крайните югоизточни райони.

Значителното понижение на минималните температури, включително

и тези на почвената повърхност, които се доближиха до критични стойности, поставиха на изпитание студоустойчивостта на различните земеделски култури, но до зимни повреди не се стигна.

По данни от направения зимен преглед в агрометеорологичните станции се установи, че зимни повреди няма и презумуването на есенните посеви и различните трайни насаждения до края на януари против успешно.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ. През десетдневието условията не бяха подходящи за работа на полето. Образувалата се снежна покривка най-вече в края на периода създаваше подходящи условия за извозването на оборския тор.

III. КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО И СЪСТОЯНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ ПРЕЗ ЯНУАРИ

Средните месечни температури за януари /между 0 и 2°C / в Северна България са с 2 - 3°C над нормалните, а в Южна България - близки до нормалните.

Най-високите температури /предимно между 13 и 18°C / бяха измерени около 4 или около 11.I, а най-ниските /предимно между -10 и -15°C , Севлиево $-17,5^\circ\text{C}$ / - около 17.I или в края на месеца.

Средната облачност за месеца /предимно между 4 и 6 десети от небосвода/ е около и до 2 десети по-малко от нормалната. Броят на ясните дни /между 6 и 11, Видин 13/ е с 3 до 8 дни повече от нормата. Броят на мрачните дни /между 6 и 13/ е предимно с 3 до 8 по-малко от нормата.

През месеца преваляванията бяха предимно слаби. Сумата на валежите в по-голямата част на страната е предимно до 20 l/m^2 - до 50 на сто от нормата. Само на отделни места в района на Стара планина валежите са до 40 l/m^2 - до 80% от нормата.

Агрометеорологичните условия през януари се характеризираха с изключителната си променливост. През първата му половина средноденонощните температури почти без изключение в цялата страна бяха около и над 5, а като изключение и до 8 - 10°C . Тези необичайни за януари, но много благоприятни топлинни условия, възобновиха и активизираха развитието при есенните посеви. Това бе полезно за всички и най-вече за по-късните посеви, повечето от които осъществиха напредък в развитието си и встъпиха във фаза братене. И когато към края на първата половина на месеца необичайните топлинни условия започнаха да

ХОД НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

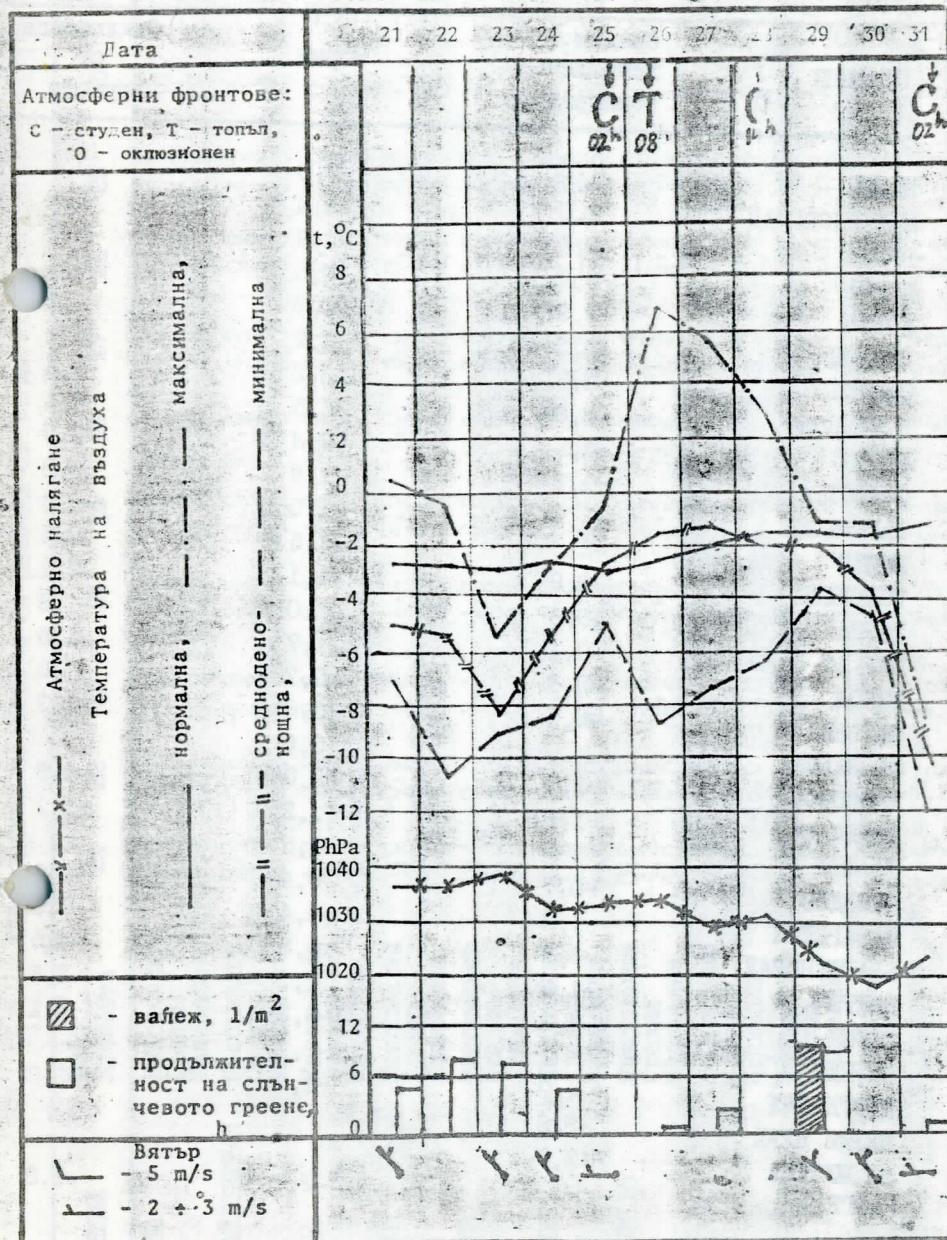
В СОФИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 21 - 31. I. 1991 г.

оказват разкаляващо влияние върху есенните посеви и да подтикват към начално развитие рано цъфтящите овощни видове, времето се промени значително и агрометеорологичните условия придобиха характерните за зимата особености.

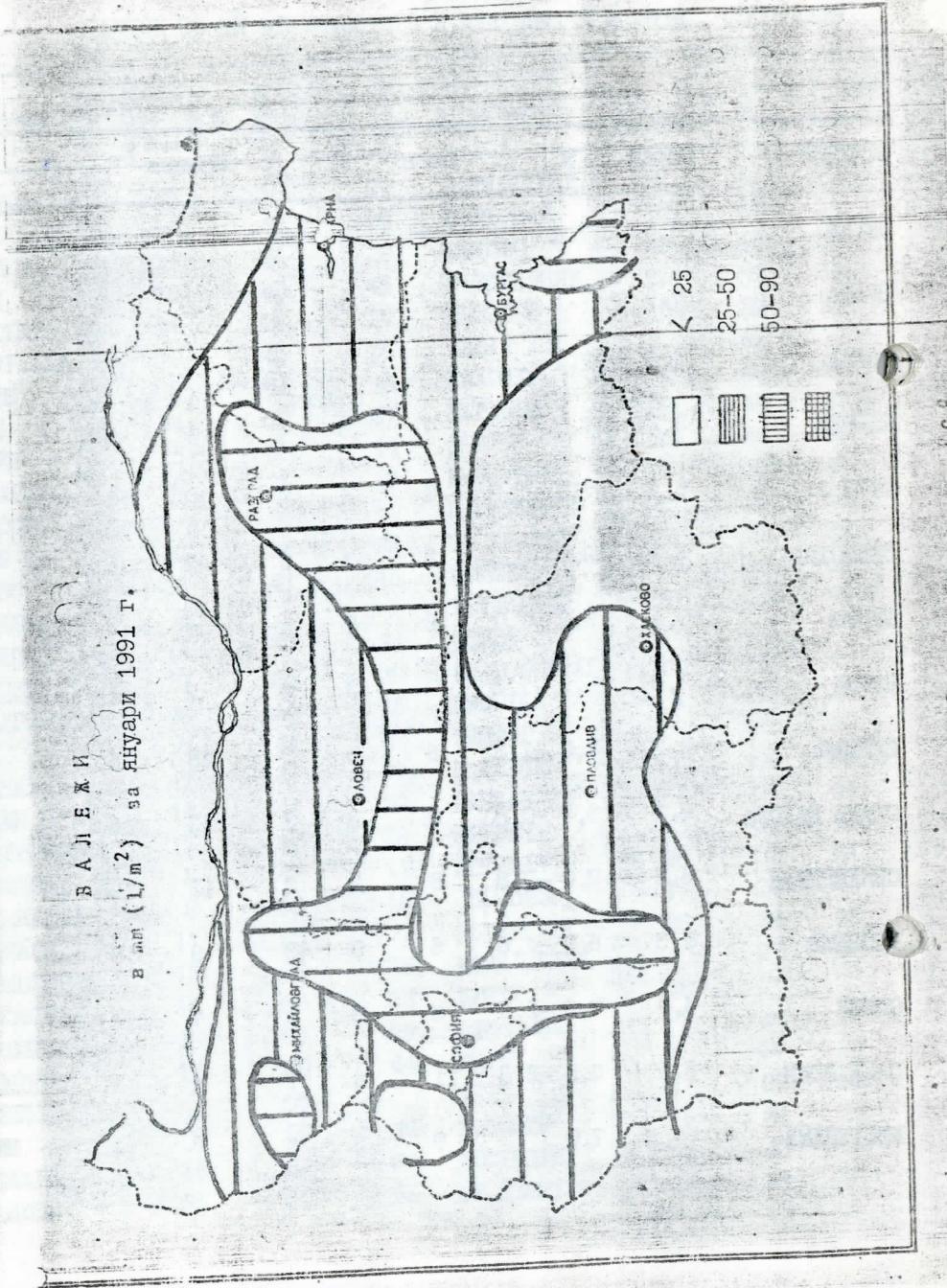
Топлинните условия през втората половина на януари доведе до затихване и прекратяване на вегетационните процеси при всички земеделски култури. Опасност от критични минимални температури за различните земеделски култури почни не бяха наблюдавани и презимуването им противично успешно.

След чувствителното подобреие на водните запаси в почвата през декември, съществени изменения през януари не настъпиха. Все още те бяха недостатъчни в еднометровия почвен слой в Североизточна България.

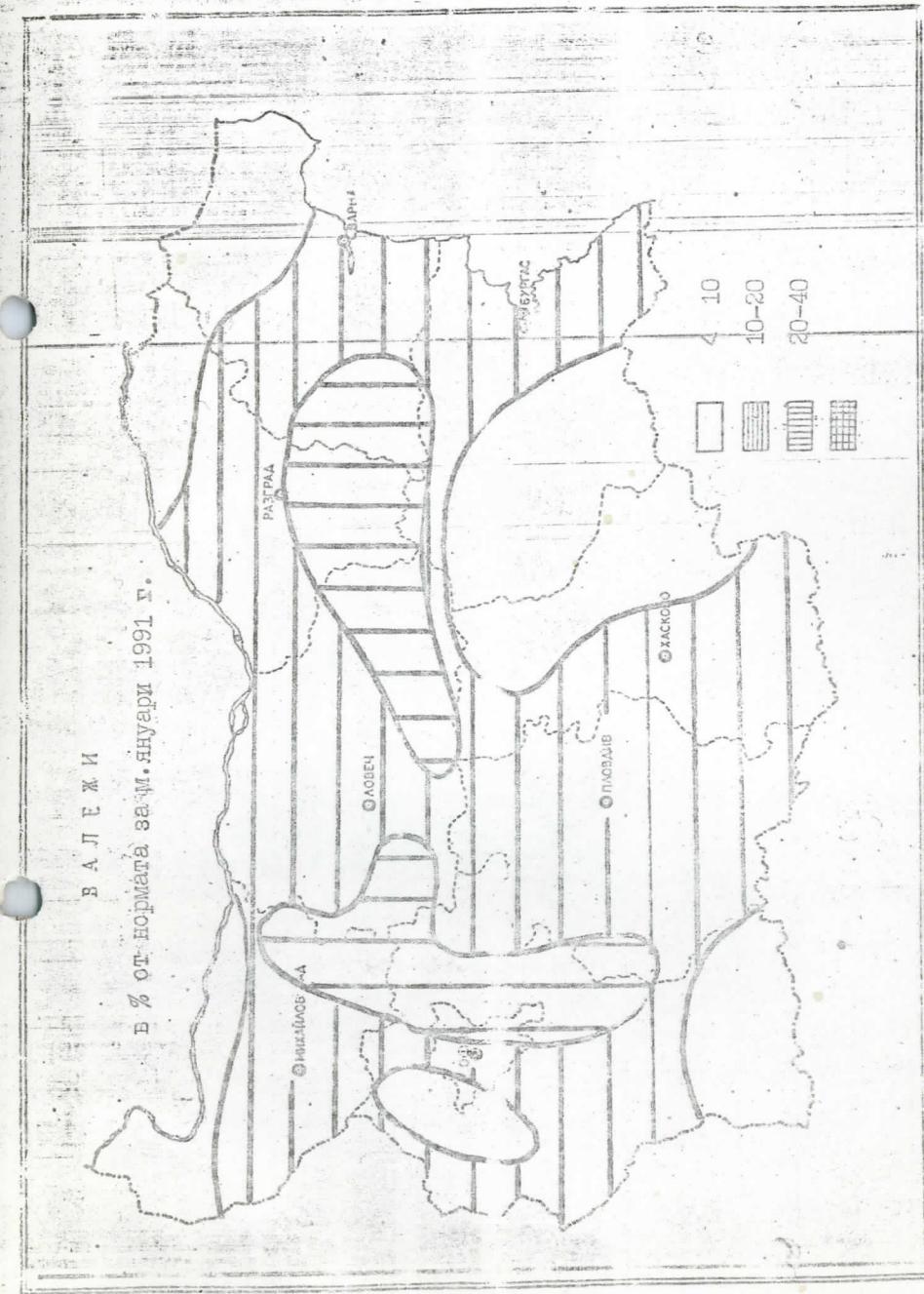
Съставили: Г.Петрова, к.г.н.Л.Латинов, Н.Витанов, Н.Кадънков

ЗАЛЕЖИ
в м³ (л/м²) за январь 1991 г.

ЗАЛЕЖИ
в % от нормата за янв.январь 1991 г.

Директор ИМХ доц.к.ф.м.н. В.АНДРЕ В

Телефони: централа 72-22-71
отдел "Информация и печат" вътр.262
сектор "Средносрочна прогноза" вътр.231
сектор "Месечна прогноза" вътр.267
сектор "Агропрогнози" вътр.230

ж

Редактор

Технически редактор

Формат 700 x 1000/16

Поръчка № 15

Тираж 115

Цена 0,20 лв.

Печатница на Институт по метеорология и хидрология
1184 София, бул."В.И.Ленин" 66